

gostanje, kod nas pak radi se protivno: rasiplje se novac, ne stvara se ništa, što je narodu od opće koristi, već se dijele nedostojne milostinje s jedne strane, a s druge strane podržava se korupcija, jer, kako vidimo, pri podjeli kukuraza dijeli se nepravедno, dijeli se onima, koji nijesu baš tako gladni, samo jer su pripadnici stanovite partije, koja obično rukovodi dijeljenjem kukuraza, a oni pravi siromasi, oni gladni i nevoljni dobivaju malo ili uopće ne dobivaju ništa.

Da se novac dao za radnje, narodu, koji je potreban zarade, radio bi, dobio bi svoja nadnica. U tom slučaju iz svake siromašnije obitelji bilo bi po više članova na radnji, tako da bi zaslužili u jedan dan više nego li će to dobiti sa kukuruzom, koji im se dijeli. Za radnja, koja bi u stanovitom selu mogla da traje nekoliko mjeseci, zaslužili bi toliko, koliko bi mogli da prilično prehrane sebe i svoje obitelji, kao i da se zaodjenu.

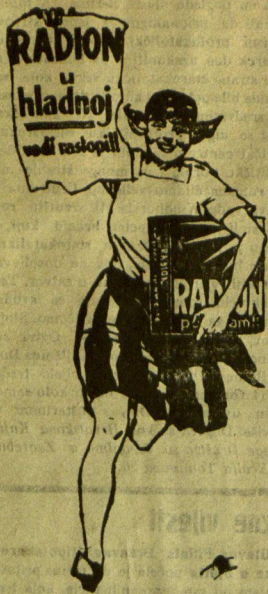
Da se novcem, određenim za kukuruz, odredilo, da se u selima podižu škole, popravljaju putevi i grade čatrnje, bila bi se dakle postigla dvostruka svrha, jer bi se na taj način pomoglo gladnima, a ujedno bi se dalo selu najpotrebnije. I sama država bila bi time korisna, jer bi tako bila već stvorila mnogošta u selima sa mnogo manje troška nego li će to jednom da učini, kada bude morala ipak da sve to selima daće.

Moramo zaključiti, da se kod nas i u ovoj stvari postupa, kao što se nažalost i u svim drugim pitanjima postupa po jednom nesretnom običaju, t. j. da se i u ovoj prigodi, kada se narodu uistinu mora doći u pomoć, radi tako, kao da se taj gladni narod nema pred očima, već se ima pred očima stanovite kotarije, kapitaliste i beogradska čaršija. Da je ovo istina, što smo ovdje do sada naveli, uvjerava nas i to, što smo ovih dana imali prigode, da vidimo i da čujemo.

Crveni Krst, jedna skroz humans ustanova, koja ne bi smjela nikako, da stoji pod utjecajem bilo koje partije, dodijelio je općinama Šibenik, Skradin, Vodice i Zlariu svega 5 vagona kukuraza, koji je već pripio i koji se ovih dana dijeli gladnima. Doznajemo sa izvora, da je naprotiv općini Tijesno samoj dodijelio 3 vagona kukuraza. Nama bi bilo drago i mi bismo se veselili od srca, kada bi taj kukuruz bio dan općini Tijesno lih radi gladi i potrebe, koje uistinu i u općini Tijesno ima. No ne možemo biti indiferentni, ne možemo, a da ne prigovorimo načinu, kako su općini Tijesno date 3 vagona. Čujemo, da su neka gospoda okrenula kabanicu, da su od velikih demokrata postala radikali, te da je otišla jedna deputacija tih novopečenih radikala u Beograd i tamo preko nekoga radikalnog poslanika isposlovala ta 3 vagona kukuraza, kao i da im je tamo rečeno, da će još dobiti, samo neka se upišu općinari općine Tijesno u radikalnu partiju.

Ako je ovo sve istina — a uvjeravaju nas, da je — onda velimo, da je to nelijepo i nedolično, da se i Crveni Krst uvlači u partizanstvo.

Jesam li platio pretplatu ?

Razborita upotreba

Ako želite da „RADION“ posve iskoristite, onda pazite, kako ga upotrebljavate. Ne zaboravite prvo pravilo: „RADION“ treba rastopiti u hladnoj vodi.

Samo tako razvija „RADION“ potpuno svoju snagu i pere uistinu „sam“.

Ovo je pravilo doduše jednostavno, ali baš zato ne smijete zaboraviti

„RADION“ u hladnoj vodi rastopi!

Surova haranga

Slobodna Tribuna od 17. t. mj. pod gornjim naslovom ispravno piše: „Radikalno „Vreme“ pravi veliku senzaciju od slučaja žandarmerijskog potpukovnika u mira Milana Geručića, koji je uhapšen i optužen da je kao austrijski kapetan za vrijeme okupacije i topličkog ustanka 1917. god. činio velika zvjerstva u Srbiji. Poslije rata primljen je u našu žandarmeriju i došao do potpukovnika. Geručić treba da odgovara lično za svoja zlodjela, ako ih je počinio. Ali je sramotno, da „Vreme“ i otake stvari još uvek zlopotrebljava za raspalivanje mržnje i strasti između Hrvata i Srba. Znamo mi „Vreme“ već i iz ranijih sličnih makinacija. Produžavanje ovog zanata jednako je bestijalno kao i oni zločini. Neki Rada Milutovac u „Vremenu“ od utorka piše o tom na prvoj strani na četiri stupca s debelim naslovom od pet redaka. I sva je tendencija ovog pisanja u tom, kako su Hrvati vršili „strašna zvjerstva“ u Srbiji, kako su Hrvati „Srbe žive derali“. Ima zločinaca i Hrvata i Srba i Nijemaca i Francuza. Zločin je internacionalan. I kad jedan zločinac učini zločin, zar je za to sav narod odgovoran? Zar se take stvari smiju zlopotrebljavati u nacionalnoj borbi? Ko to radi, ne stoji moralom visoko iznad takih zlikovaca.“

Koncertat učenica klavirske škole gđice O. Javor

15. t. mj. priredila je ova škola akademiju u Kinu Tesla. Ovim se koncertom ponovno afirmisala pred javnošću. Počasniji od najjednostavnijih komada Behra za djecu do najblatavijih jednoga Liszta učenice su pokazale razvikat svoga nauka. U prvom dijelu od šest točaka djeca su i djevojčice izvađali svoje komade sigurnošću i shvaćanjem, koliko se to može tražiti u njihovim godinama. No u lijepom komadu „Murmure des bois“ Braungarda V. Smiljanić-Rapo dala nam je očutjeti tajnovitost šumskog lahora. M. Renčić u Mendelsohnoj poznatoj „Lovačkoj pjesmi“ dala nam je slatiti, da će u buduće vrlo lijepo napre-

dovati. „Tyralienne variée“, od Itavina (6 toručno) dao nam je nepomučeni štimung glasova iz gorskih krajeva.

Dragi je dio koncerta bio osobito otmjen. Sve samo kompozicije velikih majstora. Najprije je gđica K. Sladić izvela preludij Chopina (uistina malo dug), kojim je pokazala, da razumije tajne toga glazbenog kralja. Gđica D. Budimir vrlo elegantno i dobrom tehnikom odigrala je Schubertov „Impromptu“, koji toliko karakteriše genijalnu dubinu njegovih čuvstava. Gđica L. Bizjak i V. Zorzenoni izvele su Rosinijevu uverturu „Seviljskoga brijača“ u najboljem raspoloženju, kako to i dolikuje ovom komadu vrlo bogatom veselim motivima. Gđica A. Ježina saavim je vješto odigrala „Polichinelle“ od Rahmaninova, također jednoga kralja klavirne muzike, kojom provejava najdublja ozbiljnost i dubina ruske duše. Napokon je gđica učiteljica Marija Weissenberger briljantno svirala Chopinov nokturn i Lisztovu „Campanellu“. Ona je već odavna svojim zanosom i marljivošću dotjerala do velike brave, pa nije čudo, da je onako vješto sipala mile i sitne glasiće zvončića, kako vatreno sito sipa tisuće iskara.

Da imamo ovako odličnu klavirsku školu, zasluga je gđice Javor, koja je ne samo dobra virtuoskinja, nego i pedagog.

Naš bi grad morao pokazati veći interes za ovakve koncerte, jer oni nijesu samo za roditelje i rodbinu učenica, nego pružaju obilni užitak umjetnosti svakom kulturnom čovjeku.

D. K. S.

IZ GRADA I OKOLICE

Vojnička svečanost. 11. pješadijski puk „Karađorđa“ imao je 19. t. mj. svoju pukovsku slavu na uspomenu sprakog ustanka pod Karađorđem. Mjesni bataljon također je proslavio svoju slavu na logoru kod sv. Križa uz sudjelovanje vojne muzike. O značenju dana vojnicima je održao govor poručnik Pavasović.

Pastirski pohod bolnici. Na sv. Josipa, patrona bolničke crkve, obavio je presv. biskup dr J. Mileta u pratnji kanonika preč. don I. Bjažića svoj prvi pastirski pohod mjesnoj

državnoj bolnici. Nakon funkcije u bolničkoj crkvi presv. biskup djelio je sv. krizmu u svim odjelima bolnice. Tom prigodom bila je čitava bolnica naročito iskišena.

Dubrovačka Plovidba i Šibenik. Kako smo već javili, Dubrovačka Plovidba bila je odredila, da pruga Sušak-Kotor tiče i Šibenik. Kako bi se htjelo s izvjesne strane tu prugu omesti, uputila je općina brzojavke ministarstva saobraćaja i predsjedništva ministarskoga savjeta, tražeći, da se ta pruga ne sapriječi.

Kukuruz za gladne. Od glavnog odbora Crvenog Krsta u Beogradu stiglo je već pet vagona kukuraza za gladne u šibenskom srežu. Od toga će dobiti šibenska općina 37.488 kg., zlarinska 5.000 kg., skradinska 4.500 kg., a vedička 1.700. Za općinu Tijesno Crveni Krst je posebno poslao 3 vagona kukuraza. Prema sastavljenom popisu razdiobom je već započeto.

Gosp. Milan Čadević, divizijski general i komandant Jadranske divizijske oblasti u Mostaru, bratio je prošlih dana u našem gradu u službene svrhe.

Profesori odustali od štrajka. Kako smo već javili, 16. t. mj. napustili su profesori Učiteljske škole radi neisplaćenih honorara sve prekobrojne časove. Njihov primjer imali su da slijede i profesori mjesnih gimnazija. Kako se saznalo, da su s mjerodavne strane uprte sve sile, da honorari budu isplaćeni, odustali su profesori od štrajka i svi honorarni satovi ponovno su zavedeni.

Utopila se. 31. godišnja Matija Perkov iz Primoštena pošla je, da zagradi vode iz čatrnje i, kako se jako nagnula, izgubila je ravnotežu i upala u vodu. Njezina drugarica tek je nešto kasnije nadošla, ali se nesretnica već ugušila.

Hrvatski Sokol održao je u nedjelju 18. t. mj. svoju glavnu godišnju skupštinu. Ponovno je izabrana stara uprava sa starostom drom Š. Vlašićem, dok je dr M. Kožul radi osobitih zasluga imenovan počasnim starostom.

PŠK „Krka“ održao je 18. t. mj. prijavu veslača i tim je započela ovogodišnja sezona veslanja.

Skautizam. Šibenski Steg izvidnika i planinki 18. t. mj. savzao je roditeljski sastanak, da upozna roditelje sa svrhom skautizma. Iz Splita je stigao delegat župe izvidnika i planinki prof. Barbeti i na sastanku održao opširno predavanje o skautizmu. Splićanka gđica B. Karir govorila je o važnosti organizacije za žene.

Otvor kina. Nakon devetdnevnog štrajka u srijedu je ponovno započelo prikazivanje kina „Teala“.

Galeb s oznakom „Moskva“. U šibenskom kanalu ulovljen je prošlih dana galeb, koji je na pozivi imao aluminijev obruč s oznakom „4511 Moskva“.

Gosp. K. Radmiri, pravni referent i zamjenik velikog župana splitske oblasti, obavio je zadnjih dana pregled sreskoga poglavarstva.

Lihvarstvo. Manda Žapanaović iz Rogoznice auzila je u trgovkinje L. M. 11.000 dinara, s kojima je otpremila sine u Ameriku. Ugovorili su dobit od 20 po sto za 2 godine i kod bilježnika napravili ugovor. Ta trgovkinja sad šalje dužnici račun za 24.554.— Kako se, usprkos pogodbe, radi o gadnom lihvarstvu, slučaj je prijavio vlastima.

Nesreća od dinamita. Radnici Zaninović Ante i Vidović Josp radili su u kamenolomu s dinamitom. Nijesu očekivali, da će jedan dinamit tako brzo eksplodirati i nijesu se navrijeme udaljili, pa je eksplozija Zaninovića odnijela ruku, dok je Vidović samo lako ranjen po lica.

Promocija. 15. t. mj. naš sagrađanin gosp. Hrvoje Novak bio je promoviran na zagrebačkom sveučilištu na čast magistra farmacije. Čestitamo!

Zidanje nove carinarnice. Kako dozajemo, Generalna Direkcija Carina odlučila je napokon, da sa spolovitim kapitalom od preko tri milijuna za šibensku carinarnicu podigne nova zgrada. Zgrada bi se imala podignuti uz novi pristan. Taj bi položaj zaista bio najpodesniji. U svoje vrijeme kanilo se kupiti tim novcem sturu zgradu, što je bilo naišlo na otkar protest svih građana. Proti tome smo i mi svojedobno posebnim člankom bili oštro istupili.

Otkazi stanova. Kako se približava 1. maja, nije ni Šibenik ostro zadnji u stambenim otkazima. Čuje se, da ih ima nekoliko stotina. Ne bude li kakve zaštite, bit će silan broj deložacija. Jug, udruženje stanara poduzelo je u tu svrhu korake kod ministra s cijelne politike.

ORLOVSKI VJESNIK

Prosvjetna natjecanja već su započela. Neka orlovska društva pokazala su se u tom pogledu na svojoj visini, tako da su zamolila, da se prosvjetna natjecanja kod njih obave još prije travnja. Spominjemo, da je ovih dana održan u Zagrebu kod Orla II. (sv. Duh) vanredno uspješni tečaj, koji je dovršen sa prosvjetnim natjecanjima. Svuda se opaža, da u redovima orlovske članstva postoji velika težnja za što napjeilijim prosvjetnim radom. U „Orl. Vjesniku“ izišle su upute za odbore i članstvo o obavij natjecanja, te o provedbi daljnje prosvjetnog rada.

Orlovski dan. Pred nama je ovogodišnji orlovski dan! Šesti svibnja se približuje, a u svim društvima i u redovima cijeloga članstva mora se osjetiti živo gibanje. Za samu proslavu orlovske dana već se svuda vrše velike pripreme. Posebno u Zagrebu orlovska društva spremaju veliku orlovsku manifestaciju. Vrijeme od 1.-6.

svibnja kao tjeđan orlovske rada i propagande posvećeno je posebnom radu za Orlovstvo. Svaki Orlo mora kroz ovo vrijeme nešto učiniti za Orlovstvo i vanjskim činom: Širenjem orlovske štampe, traženjem novih članova, sakupljanjem doprinosa za orlovsku organizaciju itd. Društva će pak provesti skupan rad svega članstva, prirediti manifestaciju i priredbe, sakupljati doprinose itd. Sve prijatelje orlovske organizacije molimo, da naše Orlove u ovom lijepom radu podupru. Svi na posao!

Nova društva. Po svim se krajevima osnivaju nova društva. Uposorujemo sve prijatelje naše orlovske organizacije, da kod Orlov. Saveza mogu dobiti sav potreban materijal i tačne upute za osnivanje društva.

Vrlo uspješni tečajevi. U velikom nizu ovogodišnjih tečajeva opet je održano vrlo uspješnih tečajeva. Spominjamo posebno tečaj u Hvaru, koji je vodio savezni izaslanik brat Mostovac, pa tečajeva u Središću na Dravi, mjesni tečaj u Virovitici, tečaj u Brodskom Varošu. Još je predviđeno nekoliko manjih tečajeva.

Nove knjige. U štampi se nalazi i korih dana izlazi vrlo lijepa i preko potrebna knjiga: *Satol narastajске tjelovježbe* sa dodatkom: *Narastajске igre*. Ova knjiga vrlo temeljito i sustavno obrađuje cio rad kod narastaja. Za svaki sastanak narastaja predviđen je tačan opis materijala, koji treba obraditi u pogledu tjelovježbe, punke itd. Knjiga pojedno sadrži cijelu metotiku tjelovježbe i bit će dnevni priručnik svim načelnicima za društveni članski tjelovježbu. U dodatku imademo i niz lijepih i izabranih igara. Knjiga će izići u kratko vrijeme i već se može naručiti kod *Društvene Nabavne Zadruga*, a cijena će biti po svojoj prilici radi velikog opsega knjige Din 20.

Orlovski Vjesnik (dvobroj 3-4.) izišao je i razaslan je svim društvima i pretplatnicima. U ovom dvobroju nalazi se vrlo važna odluka Saveza o Katoličkoj Akciji, program za prosvjetni rad i potanje upute za prosvjetna natjecanja, zatim nacrt rada među narastajem, tumač ovogodišnjih vježbama, brojne vijesti i upute iz Saveza itd. Vjesnik dobivaju također svi članovi Zaklade kat. Omladinske Prosvjete, a mogu se na nj pretplatiti svi prijatelji naše organizacije.

Nove knjige i listovi

Roman iz doba kulturne borbe u Njemačkoj, izišao je u svetjeronimskoj Knjižnici Dobrih Romana pod naslovom „Roman jednoga kapelana“ od H. Strachvitz. Ovom romanom dobivamo prvi put književno djelo, koje nam u živim događajima prikazuje ono znamenito doba njemačke politike, kada se iza njemačkoga ujedinjenja uzvitala silna protukatolička kulturna borba. Željezna ruka kancelara Bismarcka, koja je gotovo apsolutistički zavadala Njemačkom, htjela je da otrgne katolike od Rima i da ih podvrigne i u

vjerskom pogledu vlasti Berlina. K tomu su imali da pripomognu s jedne strane zloglasni protukatolički zakoni, što ih je Bismarck dao usakoniti u parlamentu, a s druge strane starokatolička sekta, koja se baš onda bila pojavila i koju je državna vlast svim sredstvima pomagala. No katolička svijest se digla proti silniku Bismarcku. Katolički centrum sakupio je sve katolike u političku borbu. I na mnogo stranica ovog romana čitamo veličanje Centruma i njegova vođe Windhorsta. U areditu romana stoje junaški kapelan Franjo, koji, i kad mu je župnik otišao u starokatolike, izdržaje borbu do kraja, dok ne dospjeva poput svih vjernih svećenika u zatvor. Taj vrlo aktuelni roman treba da se svuda proširi, pa ga najtoplije preporučamo. Stoji 18 Din, uzvan 10 Din više. — Ovim se romanom svršava treće kolo Knjižnice Dobrih Romana, pa tko naruči cijelo treće kolo (4 romana) plaća za cijelo kolo samo 40 Din, uzvano 30 Din, s poštarinom 6 Din više. Dobiva se kod *Hrvatskoga Književnoga Društva sv. Jeronima* u Zagrebu, *Trg Kralja Tomislava 20.*

Razne vijesti

Glavna Filijala Državne Hipotekarne Banke u Splitu počela je da prima prijave za zajam od samoupravnih tjela, koja traže zajam zbog oskudice u hranu.

Za bezalkoholno proizvodnju Jugoslovenski Savez Trpezovnosti preporučuje pojedincima i manjim zadrugama, koji se zanimaju za bezalkoholno spremanje grođanih i voćnih sokova, kao za naše prilike najpodesniji, *Baumannov pasterizator* od aluminijuma. Za veća poduzeća bio bi zgodniji *Seitzov E K-Filter*. Dnevna kapaciteta gornje pasterizatora iznosi 25 hektolitara.

Počeli bezalkoholne proizvodnje u Hrvatskom Zagarju. U Mariji Bistrici napravila su ove godine 4 seljaka za pokušaj ukupno 655 litara bezalkoholnoga grođanog, kruškovog i jabučnog soka sa Baumannovim pasterizatorom i po uputama zagrebačkoga higijenskog zavoda.

Vjesnik, izdavatelj i odgovorni urednik Ante Matijev. — Tisak Pučke Tiskare u Šibeniku — (Fotostavnici: Jerolim i Vjekoslav Matačić).

SALAMA
prvo vrati nova roba posve izloja
dobiva se svagdje.
Prva hrvatska tvornica salame, saslane mesa i masli
M. Gavrilovića
slonvi i. t. Petrinja
zastupstvo:
JOSIP JADRONJA
ŠIBENIK (Dalmacija)

Originalan francuski
ECLAIR VERMOREL
je najbolja prskalica na svetu.
Generalno zastupstvo:
BARCEL D. D., SUBOTICA
Ištitu osnovnik! Može se dobiti svagdje.
Dobiva se u Šibeniku kod firme
PIO TERZANOVIĆ

MALI OGLASNIK

Prodajem tri hrastove bačve, sadržine po prilici oko 70, 39 i 35 hl, u potpuno dobrom stanju. Imaju vratniče i gvođene obruče. Obratiti se na Upravu lista.

Unajmljuje se stan u novoj broj poziciji, sa dvije sobe, kuhinjom, terasom i vlijemom. Sa malim predujmom stanar bi mogao dobiti još koja prostoriju. Za potanje obaviti prijaviti se u Pučkoj Tiskari.

Pozor!
Cij. mušterijama Pučke Tiskare
dajem do znanja, da sam ovih dana otvorio u Kralja Tomislava ulici **PAPIRNICU**, u kojoj će se moći dobiti kancelarijskog i školskog pribora kao: zadaća svih veličina, risanka, pisanika, blokova, risačeg papira itd. Uz najpovoljnije cijene. U njoj će se također primati sve narudžbe za razne tiskarske radnje. Preporučujući se za što bolji posjet bilježim se velečovanjem
PAPIRNICA
kancelarijskog pribora
Jerolim Matačić pk. Petra
Pozor!

Ovo je pravi originalni Vlahov elixir koji okrijepljuje i ozdravljuje kojeg proizvadjaju jedino R. VLAHOV
Nagrađjen na svim svjetskim izlozbama.
Ime **VLAHOV** i dotična etiketa zak onom su zaštićeni kod svih država svijeta
ČUVAJTE SE PATVORINA!
Tvornica utemeljena godine 1861.